

Dernek şubelerine ayrı vergi kimlik numarası verilip verilmeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.06.18.02-32008-8456-22
Tarih	04.01.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.06.18.02-32008-8456-22

04/01/2012

Konu : Dernek şubelerine ayrı vergi kimlik numarası verilip verilmeyeceği hk.

İlgide kayıtlı özelge talebinizde; Dernekler Kanununun 2 nci maddesi ile ... Derneği Tüzüğü'nün 50 nci maddesi uyarınca tüzel kişiliği bulunmayan şubelerinizin müstakil vergi mükellefi olup ayrı vergi numarası almalarının zorunlu olup olmadığı hakkında bilgi verilmesi istenilmektedir.

Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 4108 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle değişik 8 inci maddesinin son fıkrasında; "Türkiye Cumhuriyeti tabiyetinde bulunan her gerçek kişi ile tüzel kişilere bir vergi numarası verilir. Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye ve vergi numarasının kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce yapılacak işlemlerle ilgili kayıtlarda ve düzenlenecek belgelerde kullanılması mecburiyetini getirmeye Maliye Bakanlığı yetkilidir." hükmü yer almaktadır.

Konuyla ilgili olarak yayımlanan 240 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "2- Tek Vergi Numarası Uygulamasında Vergi Mükelleflerince Uyulması Zorunlu Hususlar" başlıklı bölümünde; "... Vergi dairelerinde kayıtlı her gerçek ve tüzel kişiye tek vergi numarası verilecek olup, mükelleflerin merkez ve şubeleri aynı vergi numarasını kullanacaklardır. Şubelerin başka vergi dairesi yetki alanı içerisinde olması durumu değiştirmeyecektir. Bankalar bu uygulamanın dışında tutulmuşlardır. ..." açıklaması yer almaktadır.

Diğer taraftan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında, dernek veya vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmeler ile benzer nitelikteki yabancı işletmelerin, dernek veya vakıfların iktisadi işletmeleri olduğu hükümlerine yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasında da her mükellefin vergiye tâbi kazancının tamamı için bir beyanname vereceği, ancak, tüzel kişiliği bulunmayan iktisadi kamu kuruluşları ile dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmelerden her biri için, bunların bağlı olduğu kamu tüzel kişileri ile dernek ve vakıflar tarafından ayrı beyanname verileceği hükümlerine yer verilmiştir.

Konu ile ilgili olarak 03.04.2007 tarih ve 26482 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "14.1. Beyannamenin verilmesi" başlıklı bölümünde,

"Her mükellef vergiye tabi kazancının tamamı için bir beyanname verecektir. Mükelleflerin şubeleri, ajanlıkları, alım-satım büro ve mağazaları, imalathaneleri veyahut kendilerine doğrudan doğruya bağlı sair işyerleri için bağımsız muhasebeleri ve ayrılmış sermayeleri olsa dahi ayrı beyanname verilmesi söz konusu olmayacaktır.

Ancak, tüzel kişiliği bulunmayan iktisadi kamu kuruluşları ile dernek veya vakıflara ait tüzel kişiliği bulunmayan iktisadi işletmelerin her biri için bunların bağlı oldukları kamu tüzel kişileri ile dernek veya vakıflar tarafından ayrı beyanname verilmesi gerekecektir. Bu nedenle, söz konusu kuruluşlara ait iktisadi işletmelerin her biri için ayrı kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettirilecektir.

İktisadi işletmelerin ortak yönetimi veya sermayesi olsa dahi

-Faaliyetlerinin bağımsız ve farklı olması ve/veya

-Farklı işyerlerinin bulunması halinde

ayrı ayrı mükellefiyet tesis ettirilmesi gerekmektedir."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalara göre söz konusu derneğin merkez ve şubelerinde aynı vergi kimlik numarasını kullanması gerekmekte olup, derneğin merkez ve şubelerinde iktisadi işletme oluşturacak ve

vergi mükellefiyetini gerektirecek bir faaliyetinin bulunması halinde ise her bir iktisadi işletme için ayrı ayrı kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis ettirilmesi ve kurumlar vergisi beyannamelerinin de ayrı ayrı verilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026